

# Oplegnotitie GR Peelgemeenten

|                                                                               |                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|
| Datum vergadering: 10 oktober 2024                                            | Bestemd voor: <b>Dagelijks Bestuur GR Peelgemeenten</b>                                   |
| Onderwerp: Beleid Wmo gebruikelijke hulp en Verordening Jeugdwet eigen kracht | Vertrouwelijkheid:<br><input type="checkbox"/> ja <input checked="" type="checkbox"/> nee |

## Proces en planning

| Gremium                                             | Datum      | Doel                                                                                                                                                                                       | Resultaat                                                                                                                                                      |
|-----------------------------------------------------|------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Voorzitters Adviesraden Sociaal Domein (ASD)</b> | 01-08-2024 | Bespreken concept-beleidsregels en afwegingskader Wmo en Jeugdwet                                                                                                                          | Voorstel besproken met voorzitters, Afspraak gemaakt over doorleiden naar de adviesraden.                                                                      |
| <b>DB</b>                                           | 22-08-2024 | Uw DB vragen om 1) standpunt over ontstane situatie nav uitspraak CRvB / 2) Uw DB informeren over proces tot opmaak beleid Wmo (college) en wijziging verordening Jeugdhulp (gemeenteraad) | 1) Voortgaan met toetsen eigen kracht/gebruikelijke hulp in geval van individuele aanvragen Jeugdwet. Dit ondanks ontbreken formele rechtsgrond in verordening |
| <b>Adviesraden Sociaal Domein</b>                   | 22-08-2024 | Aanvullende memo naar Adviesraden                                                                                                                                                          | Adviesraden in staat stellen om advies uit te brengen/ Adviezen zijn uitgebracht.                                                                              |
| <b>DB</b>                                           | 10-10-2024 | Voorleggen definitieve versie van beleidsregels gebruikelijke hulp Wmo 2024 en afwegingskader gebruikelijke hulp Jeugdhulp 2024                                                            | Doorgeleiding beleidsregels en afwegingskader naar lokale gemeenten resp. ter vaststelling door college (Wmo) en gemeenteraad (Jeugdhulp)                      |

## Voorstel en argumentatie :

|                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Inleiding:</b> | <p>De Centrale Raad van Beroep (CRvB) deed op 29 mei 2024 drie uitspraken waarin zij stelde dat de criteria rondom de toetsing van eigen kracht (Jeugdwet) moeten vastliggen in een (raads-)verordening. Dit vanwege rechtszekerheid en duidelijkheid. Het gevolg was dat aanvragen Jeugdhulp formeel niet meer afgewezen konden worden vanwege eigen kracht/gebruikelijke hulp omdat het beleid niet vastligt in een raadsverordening. Uw DB heeft vervolgens (22 augustus) akkoord gegeven om desondanks, omwille van het maatschappelijk belang, de afwijzingsgrond eigen kracht/gebruikelijke hulp te kunnen blijven hanteren in de wetenschap dat we met de benodigde spoed een voorstel tot wijziging van de raadsverordening zouden ontvangen.</p> <p>Inmiddels hebben de Adviesraden Sociaal Domein een positief advies uitgebracht op de voorgestelde beleidsregels/afwegingskader gebruikelijke hulp Wmo en Jeugdhulp.</p> |
|-------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                | De beleidsregels/afwegingskader leggen wij nu graag ter doorgeleiding naar de lokale Peelgemeenten aan uw bestuur voor.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Voorstel / beslispunten</b> | <p>Het overlegorgaan besluit:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Akkoord te gaan met de beleidsregels gebruikelijke hulp Wmo 2024 en het wijzigingsbesluit Verordening Jeugdhulp 2019</li> <li>2. De beleidsregels (bijlage 1) en het wijzigingsbesluit (bijlage 2) met adviezen ASD (bijlage 4-6) door te leiden naar de lokale Peelgemeenten ter vaststelling door respectievelijk de colleges van burgemeester en wethouders (Wmo-beleidsregels) en ter vaststelling door de gemeenteraden (Jeugdhulp, aanpassing verordening)</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Argumenten</b>              | <p><i>Inhoudelijk dezelfde regels voor Wmo en Jeugdhulp</i><br/> Bij de beoordeling van een melding/aanvraag voor een voorziening wordt altijd gekeken naar wat iemand, al dan niet met behulp van zijn familie/omgeving, zelf (nog) kan doen. Als het gaat om hulp van huisgenoten dan noemen we dat “gebruikelijke hulp”. Het begrip gebruikelijke hulp (als onderdeel van de eigen kracht) is gedefinieerd in de Wmo 2015 maar niet in de Jeugdwet. De reikwijdte van het begrip gebruikelijke hulp is echter voor de Wmo en Jeugdwet gelijk. Daarom hebben we voor Wmo en Jeugdhulp inhoudelijk dezelfde regels opgemaakt vervat in een set van beleidsregels (Wmo) en een afwegingskader (Jeugdhulp).</p> <p><i>Formaliseren van de regels: college en raad</i><br/> De nodige jaren geleden (2016) is m.b.t. gebruikelijke hulp een interne richtlijn opgemaakt ten behoeve van de medewerkers in de uitvoeringspraktijk. Die richtlijn is nooit formeel vastgesteld. De Centrale Raad van Beroep (hoogste rechterlijke instantie voor sociaal domein) heeft inmiddels drie uitspraken gedaan inzake de Jeugdwet en bepaalt dat gemeenten in hun verordening het begrip eigen kracht/gebruikelijke hulp moeten uitwerken. Dit vanwege het geven van voldoende rechtszekerheid aan jongeren en hun ouders. De uitspraken van de CRvB betrekking op de Jeugdwet en niet op de Wmo. Dit maakt dat er 2 routes zijn om te komen tot het formaliseren/vaststellen van de regels, namelijk vaststelling van beleidsregels door het college in geval van Wmo en aanpassing van de verordening door de gemeenteraad in geval van Jeugdwet. Formalisering van de Wmo-beleidsregels door het college achten we noodzakelijk om Wmo-besluiten te voorzien van een draagkrachtige motivering (ook in bezwaar- en beroepsprocedures).</p> <p>We hebben 2 documenten opgemaakt die inhoudelijk gelijk zijn, te weten: de beleidsregels gebruikelijke hulp Wmo 2024 en het afwegingskader gebruikelijke hulp Jeugdhulp 2024. Het afwegingskader maakt als bijlage 1 onderdeel uit van het wijzigingsbesluit Verordening Jeugdhulp 2019.</p> <p><i>De beleidsregels Wmo/ het afwegingskader Jeugdhulp inhoudelijk</i><br/> In de beleidsregels resp. het afwegingskader wordt de reikwijdte van het begrip gebruikelijke hulp uiteengezet. Hiermee wordt een duidelijk kader neergelegd voor de uitvoeringspraktijk. Overigens sluiten we hiermee aan op de lijn zoals die feitelijk al langer wordt gehanteerd in de uitvoeringspraktijk.</p> <p>In de beleidsregels/afwegingskader wordt via par. 2 een “nee, tenzij” als uitgangspunt gehanteerd. Alleen indien sprake is van één van de 4 genoemde situaties kan aanvullend of in plaats van gebruikelijke hulp een maatwerkvoorziening (Wmo) of</p> |

|                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-----------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                       | <p>individuele voorziening (Jeugdwet) worden toegekend. De ondersteuning ingevolge de toegekende voorziening wordt dan verricht door een derde (zorgaanbieder of persoon buiten de leefeenheid van de cliënt). Zie ook nadrukkelijk par. 4 van de beleidsregels.</p> <p>Mede gelet op de bespreking met de voorzitters van de Adviesraden Sociaal Domein op 1 augustus 2024 is aan de beleidsregels/afwegingskader een hardheidsclausule toegevoegd (par. 6). Dit ter onderstreping van het gegeven dat beleid nooit in beton gegoten kan zijn. Mensen mogen niet tussen wal en schip belanden. Rigide uitleg van regels past op geen enkele manier in de lijn van Wmo en Jeugdwet (maatwerk).</p> <p><i>Gevolgen voor inwoners</i></p> <p>Met de nieuwe beleidsregels/afwegingskader wordt de huidige uitvoeringspraktijk geformaliseerd. Deze lijn zoals neergelegd in de beleidsregels wordt al langere tijd gehanteerd door medewerkers.</p> <p><i>Overgangssituaties en overgangsrecht</i></p> <p>Indien in het verleden – voordat de huidige werkwijze de lijn werd - een voorziening is toegekend die met inachtneming van de beleidsregels/afwegingskader niet zou zijn toegekend, dan kan het omwille van zorgvuldigheid nodig zijn om een overgangsperiode (gewenningsperiode) te hanteren waarbij maximaal 6 maanden de stelregel is. Dat is altijd maatwerk. Zie met name par. 5 van de beleidsregels/afwegingskader maar ook par 6 (hardheidsclausule).</p> <p><i>Adviezen van drie Adviesraden Sociaal Domein</i></p> <p>Zie de adviezen bijgevoegd. Kortgezegd zijn de adviezen positief. De drie adviesraden leggen in hun adviezen wel een aantal verschillende accenten. Met de betrokken lokale beleidsadviseurs zullen we zorgdragen dat er in het collegevoorstel ook een reactie wordt gegeven op het advies van de eigen adviesraad. Dit zal geen wijziging brengen in de beleidsregels/het afwegingskader.</p> <p>Gemert-Bakel en Someren hebben overigens geen (actieve) adviesraad en daar is dus ook geen advies uitgebracht.</p> |
| <b>Kanttekeningen</b> | <p>De uitspraken van de CRvB hebben betrekking op de Jeugdwet en niet op de Wmo. Vooralsnog gaan we ervan uit dat voor de Wmo het vaststellen van de beleidsregels door de colleges van burgemeester en wethouders volstaat. Op het moment dat we in de toekomst de Wmo-verordening aanpassen, dan zullen we op dat moment bekijken of het wenselijk of nodig is om de beleidsregels als bijlage (afwegingskader) op te nemen in de Wmo-verordening.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

### Operationele consequenties en advies:

Na besluitvorming door uw bestuur worden de beleidsregels gebruikelijke hulp Wmo 2024 en het wijzigingsbesluit verordening Jeugdhulp 2019 doorgeleid naar de lokale beleidsadviseurs Wmo en Jeugd teneinde het lokale besluitvormingsproces in gang te zetten. Overigens zijn de lokale beleidscollega's inhoudelijk betrokken bij de totstandkoming van de beleidsregels/afwegingskader en zijn zij meegenomen in het proces (afstemming met de adviesraden).

### Bedrijfsvoeringsconsquenties en advies:

|                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Financieel</b> | De in de beleidsregels/afwegingskader neergelegde lijn wordt feitelijk al langer gehanteerd. Daarmee zal de landing in de uitvoeringspraktijk een zachte zijn zonder grote noemenswaardige financiële consequenties.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Juridisch</b>  | Gelet op de uitspraken van de Centrale Raad van Beroep d.d. 29 mei 2024 is het een must dat aanpassing van de Jeugdverordening plaatsvindt. Zolang de verordening niet is aangepast hebben de gemeenten formeel geen grond om aanvragen Jeugdhulp af te wijzen met een beroep op gebruikelijke hulp/eigen kracht. Mede bezien vanuit de maatschappelijke context waaronder ook de koers van de Peelgemeenten tot normaliseren, is het nodig om dus zo snel mogelijk tot aanpassing van de jeugdverordening te komen. Voor wat betreft de Wmo kan volstaan worden met vaststelling van de beleidsregels door het college van burgemeester en wethouders. |

### Bijlagen:

- 1) Beleidsregels gebruikelijke hulp Wmo 2024 (Djumanr. 87186)
- 2) Wijzigingsbesluit verordening Jeugdhulp (Djumanr. 87156)
- 3) Memo aan adviesraden Sociaal Domein d.d. 22 augustus 2024 (Djumanr 86865)
- 4) Positieve advies van ASD Deurne d.d. 05092024 (Djumanr 87158)
- 5) Positief advies van ASD Asten d.d. 08092024 (Djumanr. 87157)
- 6) Positief advies van ASD Laarbeek d.d. 240924 (Djumanr. 87189)

### Kwartaal RIB (raadsinformatiebrief)

*Nvt nu de beleidsregels aan de gemeenteraad worden voorgelegd*